

اختلال کاسته توجه/بیش فعاله در کودکان

مؤلف:

مهندس فتح اله زاده اقدم

انتشارات تجلی مهر

تهران

سرشناسه	: فتح‌اله‌زاده اقدم، ماهرخ، ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: اختلال کاستی توجه / بیش‌فعالی در کودکان/مولف ماهرخ فتح‌اله‌زاده اقدم.
مشخصات نشر	: تهران: تجلی مهر، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۷۰ص: مصور.
شابک	: 978-600-6301-47-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: کم‌توجهی در کودکان پرتحرک
رده - ی کنگره	: Attention-deficit hyperactivity disorder : RJ۵۰۶ / ۱۳۹۶ ف ۷۷ ک /
رده بندی دیو	: ۶۱۸/۹۲۸۵۸۹ :
شماره کتاب‌سازی	: ۴۹۴۰۰۴۱ :

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۰۱-۴۷-۱
ISBN: 978-600-6301-47-1

انتشارات تجلی مهر

نام کتاب: اختلال کاستی توجه / بیش‌فعالی در کودکان
مولف: ماهرخ فتح‌اله‌زاده اقدم
ناشر: تجلی مهر
شمارگان: ۵۵۰ نسخه
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶
طرح جلد: مهسا جلیله
ناظر چاپ: کامیاب شرفشاهی
لیتوگرافی: باختر
چاپ: فرشویه
صحافی: روشنگ
قیمت: ۹۸۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر متعلق به ناشر است.
نشانی: تهران: صندوق پستی ۶۲۸-۱۳۸۴۵
تلفن: ۰۲۱۶۶۶۹۶۱۵۰ - ۰۹۱۲۳۲۷۴۴۷۵
www.tajalliemehr.com
tajalliemehr@yahoo.com

فهرست

۹	مقدمه
۱۲	ADHD چیست؟
۱۳	تعریف
۱۳	تاریخچه تحول اصطلاح‌شناسی اختلال نارسایی توجه / فزون‌جنبشی
۱۵	درگی‌های بالینی و خصوصیات عمومی اختلال کاستی توجه / بیش‌فعالی
۱۸	انواع سه‌گانه ADHD
۲۰	شیوه‌شناسی
۲۱	سبب‌شناسی
۲۱	عوامل خطرپذیری ژنتیک
۲۲	عوامل خطرپذیری رشدی و محیطی
۲۲	ارتباط تغییرات عصبی و عملکرد
۲۵	شکل‌گیری و پیش‌آگهی
۲۶	اختلالات همبود و ADHD
۲۸	سنجش و ارزیابی
۲۸	ارزیابی روان‌شناختی و رفتاری
۳۰	مقیاس درجه‌بندی رفتار کانرز
۳۱	آزمونهای کانرز ۳
۳۱	توصیف
۳۲	موارد حرفه‌ای
۳۲	نحوه ارزیابی
۳۳	کانرز ۳ والدین (Conners 3-P)
۳۴	کانرز ۳ معلم - (Conners 3-T)
۳۴	کانرز ۳ - شاخص جهانی
۳۴	کانرز ۳ - شاخص ADHD
۳۵	سنجش بیش‌فعالی / کاستی توجه

۳۷	مداخلات
۳۷	داروهای محرک
۳۸	داروهای غیرمحرک
۳۸	اثرات جانبی و نظارت درمان
۳۸	مداخلات رفتاری - آموزشی
۳۸	مداخلات رفتاری
۳۹	مداخله آموزشی و شناختی
۴۰	موضوعات خانوادگی
۴۱	موضوعات تشخیصی مرتبط با فرهنگ
۴۱	موضوعات تشخیصی مرتبط با جنسیت
۴۱	تأثیرات بیقات علمی تربیتی ADHD با اختلال یادگیری و بدون آن
۴۳	پژوهش‌های خارجی از ایران
۵۱	پژوهش‌های انجام شده در ایران
۵۵	دست‌آورد
۵۶	تحقیقات جدید
۵۸	تفاوت‌های DSM-IV و DSM-5 در خصوص ADHD
۵۹	پیوست
۶۳	کتابنامه
۶۴	منابع فارسی
۶۹	منابع لاتین

امروزه نسبت به سالهای قبل توجه بیشتری نسبت به کودکان دارای نیازهای ویژه و مسائل مربوط به آنها از جمله مسائل آموزشی، ویژگی‌های رفتاری، اختلالات هیپو- و هایپو-اکتیو، رای انجام این مهم ابتدا باید تحقیقات علمی صورت گیرد تا از نتایج به دست آمده از آنها با ارائه راهکارهای لازم به حل مشکلات کودکان دارای نیازهای ویژه پرداخت به نظر میرسد یکی از گروههای دارای نیاز ویژه که تحقیقات و داده‌های علمی فراوانی درمورد آنها انجام شده است، کودکان مبتلا به کاستی توجه / بیش‌فعالی می‌باشد. این کودکان بیشتر اختلال در عملکرد دارند تا مشکلات انشسی یا مهارتی. این کودکان نمی‌دانند کجا چه رفتاری باید داشته باشند.

کودکان ADHD^۱ در کارکردهای اجرایی ناشی از کاهش عملکرد فرونتال دارای درجاتی از اختلال هستند که این نقص به ویژه در مهار پاسخها بیشتر نمایان می‌شود. یعنی آنها بدون فکر پاسخ‌هایشان را ارائه می‌کنند و به همین دلیل در تکالیفی که نیاز به توجه و تمرکز دارد نقص

1. ADHD: Attention deficit hyperactivity disorder

نشان می‌دهند و سریع پاسخ دادن آنها سبب می‌شود که خطای ارتکاب آنها افزایش یافته و این پاسخ از روی بی‌توجهی و بی‌دقتی باشد. هرگونه نقص در رشد این کارکردها، می‌تواند موجب اختلال کاستی توجه / بیش‌فعالی با اختلال در برنامه ریزی برای شروع و اتمام تکلیف، به یاد ساری تکالیف، اختلال حافظه و اختلال یادگیری شود.

اختلال کاستی توجه / بیش‌فعالی، اختلالی چند عاملی با سبب شناسی پیچیده و عوامل قوی ژنتیکی است. این اختلال مشکل جدی برای سلامت است که به طرز گسترده‌ای به مسائل اقتصادی و اجتماعی فرد آسیب می‌رساند و اثرات مضر و بی‌تقصیل و کیفیت زندگی می‌گذارد. امروزه این اختلال مورد توجه سراسر جهان و متخصصان و پژوهشگران قرار گرفته است. نخست اینکه این اختلال بیشترین فراوانی را در دوران کودکی و نوجوانی به خود اختصاص داده، به ندرتی که برای بسیاری از دانش‌آموزان، مشکلات چشمگیری ایجاد می‌کند و بر عملکرد، شناختی - اجتماعی، هیجانی و خانوادگی آنها و سپس در بزرگسالی - عملکرد شغلی و زناشویی آنها تاثیر می‌گذارد. دوم این که، سبب شناسی و درمان آن اختلال به طور کلی مشخص نشده است. نهایت اینکه، شناخت بهتر این اختلال، شناخت کارآمد بسیاری از اختلالات همبود، همچون اختلال سلوک، اختلال نافرمانی مقابله‌ای و نارسایی ویژه در یادگیری کمک می‌کند.

ADHD بیشترین شیوع را در اختلال رفتاری دوران کودکی داراست. نرخ شیوع ADHD در جمعیت کودکی متفاوت است. برآورد جهانی شیوع ADHD ۵.۲ درصد با ملاحظه در سراسر کشورهاست. با توجه به آمار ارائه

شده حدوداً ۵۰ تا ۸۰ درصد کودکانی که اختلال کاستی توجه / بیش‌فعالی دارند به طور همزمان دارای ملاکهای تشخیصی سایر اختلالات نیز هستند. در سطح بالینی به نظر می‌رسد ویژگی کودکان ADHD روزبه روز، ساعت به ساعت در عملکرد مدرسه و خانه دارای تفاوت بسیاری می‌باشد. والدین و معلمان از این همه تنوع در خانه و مدرسه بهت زده میشوند. این تغییرات برای مراقبان کودکان دارای ADHD می‌تواند خسته کننده باشد زیرا امکان دارد آنها درک نکنند که چرا عملکرد و توان آنها در بعضی مواقع بسیار بیشتر از اوقات دیگر است. مطالعات روی تفاوت‌های فردی و زمان واکنش به این نکته اشاره می‌کند که تنوع و تفاوت، مشکل اصلی و عمومی مربوط به ADHD است. پیشرفته‌ای قابل توجهی در زمینه ADHD شامل پیشرفت در درک پایه عصبی (عصبی - روان) در این اختلال شده است. بهر حال اکثر مطالعات ژنتیکی و تصویر برداری روی در نمونه‌های نسبتاً کوچک انجام شده. گروه محققان بین‌المللی که بر روی ADHD مطالعه می‌کنند در حال حاضر دیگر سعی در شتاب دادن به درک این اختلال ندارند، شناسایی زیر گروه‌ها، برای مشخص شدن بهتر این اختلال استفاده از عینیت بیشتر و روش‌های زیست‌شناسی، پیوستگی در مصاحبه‌ها، مقایسه و توسعه موثرتر درمان‌ها را با هم تحقیق میکنند. روانشناسان اجتماعی، اختلالات رفتاری را ناشی از فشارهای اجتماعی و کمبود راه‌های مناسب برای تخلیه این فشارها می‌دانند. یکی از مشکلاتی که موجب افت دانش آموزان می‌شود اختلال نقص توجه است. افراد مبتلا به نقص توجه دارای رفتارهای ویژه‌ای هستند که آنان را از سایرین متمایز می‌کند. عدم توجه به مخاطب، اشتباهات مکرر

در انجام تکالیف درسی و شغلی، مشکلات سازماندهی رفتاری، حواس‌پرتی، فراموشکاری و اجتناب از انجام کارهایی که نیاز به تلاش ذهنی مستمر دارد از بارزترین ویژگیهای این افراد است. درتبیین علل اختلال کاستی توجه / بیش‌فعالی می‌توان به عللی همچون آسیب‌های مغزی، زمینه‌های ژنتیک حساسیت به مواد غذایی و مواد افزودنی، مسمومیت با سرب و اشعه، دخالت در رشد اشاره کرد.

ADHD چیست؟

ADHD اختلال عصبی - شادی است که با سطوح مختل‌کننده بی‌توجهی، بی‌نظمی، و بیش‌فعال / تکانشگری توصیف می‌شود. اختلالات عصبی - رشدی مجموعه‌ای از بیماری‌ها هستند که در دوره رشد شروع می‌شوند. این اختلالات معمولاً در اوایل رشد آشکار می‌شوند، اغلب، قبل از اینکه کودک وارد دبستان شود. با نقایص رشدی مشخص می‌شوند که اختلالاتی را در عملکرد شخصی، اجتماعی، شغلی، یا تحصیلی ایجاد می‌کند. دامنه این نقایص رشدی از محدودیت‌های خیلی اختصاصی یادگیری یا کنترل کارکردهای اجرایی تا اختلالات کلی در مهارت‌های اجتماعی یا هوش، تفاوت دارد. خیلی از کودکان مبتلا به اختلال کاستی توجه / بیش‌فعالی، اختلال یادگیری خاص نیز دارند.